

CERTIFIERAD
FN-SKOLA

FN-förbundet
UNA SWEDEN

Aktion FN för Globala målen

elevmaterial

INNEHÅLL

VAR MED I AKTION FN.....	3
AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN.....	4
10 FAKTA OM GLOBALA MÅLEN	6
5 PUNKTER FÖR POLITISKT PÅVERKANSARBETE.....	8
INBJUDAN TILL KOMMUNEN.....	9
FÖRDJUPNING: KAMPANJEN #INTEBARASNACK.....	10
MATERIAL.....	11

VAR MED I AKTION FN

Aktion FN är en aktion som görs av FN-elevföreningar på FN-skolor fyra gånger per år. Aktion FN ger FN-elevföreningar chansen att sprida information och skapa engagemang för FN och en bättre värld.

Genom Aktion FN är er skola med och uppmärksammar och stödjer FN:s arbete samt bidrar till ett bättre samhälle lokalt och globalt. Aktionerna synliggör även er förening på skolan och är ett bra tillfälle att värva fler medlemmar till er FN-elevförening.

Till varje Aktion FN finns förslag på aktiviteter på skolan, material att använda till dem samt förslag på fördjupning i det aktuella ämnet.

Har ni frågor? Kontakta oss på skolenheten (Terese, Hanna, Jonas eller Helen) via FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

Aktion FN läsåret 2020/21

För Globala målen – inför FN-dagen	vecka 43	skickas ut vecka 40
För mänskliga rättigheter – inför MR-dagen	vecka 50	skickas ut vecka 47
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10	skickas ut vecka 6
För fred	vecka 18	skickas ut vecka 15

AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN

I år fyller FN 75 år och det är 10 år kvar tills de globala målen ska vara uppnådda. Coronapandemin har försämrat utvecklingen inom många områden, men har även visat oss att vi kan göra omställningar. Nu är det viktigare än någonsin att vi tillsammans gör det som krävs för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld. Var med och arrangera Aktion FN för Globala målen för att uppmärksamma vikten av att ta ställning och agera nu för en hållbar värld!

Vad? En aktion där deltagarna uppmanas att ta ställning för de mål de vill kämpa extra för det närmsta året. Den **fysiska aktionen** består av en utställning där deltagarna sätter klisterlappar för de mål de är villiga att kämpa extra för under året. Den **digitala aktionen** består av bland annat ett sociala medier-kit. Detta kan användas för att ta ställning samt kämpa extra för ett av de globala målen det närmsta året.

Varför? För att uppmärksamma vikten av att ta ställning och agera nu för att de globala målen ska uppnås till 2030.

När? Inför internationella FN-dagen den 24 oktober.

Hur?

Fysisk aktion: Sätt upp den utskickade utställningen om globala målen som består av en affischserie. Lagg fram klistermärken med de 17 globala målen samt faktabladet *10 fakta om Globala målen*. Marknadsför utställningen med hjälp av affischen och sociala medier-kitet som ni hittar på portalen för FN-skola: <https://fn.se/portalen> lösenord: *tunisien*.

Nu börjar själva aktionen! Be besökarna ta del av utställningen för att sedan ta ställning för vilket mål de vill kämpa extra för det närmsta året genom att klistra upp ett klistermärke med det målet på sista affischen. Komplettera gärna med att göra en digital enkät som besökarna kan besvara på en dator eller i sin mobil för att få in så mycket underlag som möjligt. Underlaget kan ni sedan använda för att skapa ett projekt lokalt för att bidra till ett av målen. Se mer under rubriken *Fördjupning: Kampanjen #Intebarasnack*.

Digital aktion: Bjud in elever från skolan att delta i ett digitalt möte där ni berättar om de globala målen och uppmanar dem att delta i en digital enkät som ni i FN-elevföreningen har skapat där de får berätta vilket mål de vill kämpa extra för under kommande läsår. Berätta att underlaget kommer att användas i ert fördjupande arbete med att starta ett lokalt projekt via kampanjen #intebarasnack.

Bjud gärna in även kommunen till ett digitalt möte för att diskutera hur ni tillsammans kan arbeta lokalt för de globala målen. Se mall för inbjudan som ni kan använda under rubriken *Inbjudan till kommunen*. Ta även hjälp av listan med *5 punkter för politiskt påverkansarbete* som ni hittar i detta häfte om ni önskar vända er till politiker i er kommun.

Använd slutligen sociala medier-kitet för att sprida ordet om att det är hög tid att agera nu för att de globala målen ska nås. Komplettera bilderna för Facebook och Instagram med förslagsvis nedanstående text i era inlägg: *Detta läsår lovar jag att kämpa extra för att mål X ska nås till 2030. Vilket mål kommer du göra något extra för?*

10 FAKTA OM GLOBALA MÅLEN

- 1. 2020 är det 75 år sedan FN bildades.** Utgångspunkten var att skapa en internationell organisation för att säkra fred i världen efter andra världskrigets slut 1945. Från början var det 51 länder som var med i FN, i dag är det 193 länder. Sverige gick med i FN 1946.
- 2. År 2020 är det tio år kvar tills världens länder ska ha nått de 17 målen i Agenda 2030 för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld.** Det är alla länders ansvar att arbeta mot dessa. Arbetet med att genomföra agendan följer flera principer. Bland annat är de globala målen integrerade och odelbara, vilket innebär att inget av målen kan nås på bekostnad av ett annat mål. En annan viktig princip för att genomföra agendan är att ingen ska lämnas utanför.
- 3. Efter fem år med Agenda 2030 står många av målen stilla eller till och med går bakåt.** Redan innan Coronapandemin hade utvecklingen stagnerat eller börjat gå åt fel håll inom vissa områden som till exempel ökad svält, ökande ojämlikhet, stigande global medeltemperatur och stigande havsnivåer.
- 4. Coronapandemin har ytterligare försämrat utvecklingen inom många områden.** Under våren 2020 visade flera FN-rapporter att även antalet extremt fattiga för första gången på flera decennier riskerar att öka igen på grund av Coronapandemin. Några andra konsekvenser av pandemin förväntas bli ytterligare ökat antal svältande, fler arbetslösa, färre elever som får undervisning, global låg konjunktur och ökad ojämlikhet mellan människor och länder.
- 5. Internationellt samarbete är viktigare än någonsin.** Världen står idag inför flera utmaningar som vi måste lösa tillsammans. Det handlar om bland annat Coronapandemin, klimatförändringarna, livsmedelsproduktionen, rent vatten åt alla och en jämlik teknisk utveckling. Samtidigt finns idag en svagare tilltro till delar av det internationella samarbetet hos vissa länder. Det är viktigt att vi arbetar för att motverka misstron och istället stärker vårt internationella samarbete genom att bidra med såväl kunskap som finansiella resurser.
- 6. Under sommaren 2020 presenterade regeringen en proposition om hur Sverige ska arbeta med genomförandet av Agenda 2030.** Propositionen föreslår bland annat att det ska beslutas om ett riksdagsbundet mål om att "Sverige ska genomföra Agenda 2030 för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling genom en samstämmig politik nationellt och internationellt. Genomförandet ska präglas av agendans princip att ingen ska lämnas utanför." Propositionen kommer att debatteras och beslutas av Riksdagen under hösten 2020.

7. Sverige i topp när det gäller genomförandet.

Varje år publiceras ett index över hur det går med genomförandet av Agenda 2030 bland världens länder. 2020 ligger Sverige på första plats följt av Danmark och Finland. Enligt den rapporten har Sverige nått fyra av målen, mål 1, Ingen fattigdom, mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 5 God utbildning för alla, och mål 7 Hållbar energi för alla.

8. Sverige har dock stora utmaningar inom två av målen. Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion och mål 13 Bekämpa klimatförändringen. Dessutom ligger vi sämre till när det gäller hur vi påverkar andra länder genom vår livsstil.

9. Den viktiga transformationen. När det nu är tio år kvar tills de globala målen ska ha nåtts av världens alla länder är det viktigare än någonsin att reflektera och förstå helheten av en hållbar utveckling. Vilka andra mål påverkas av det vi gör i dag? Hur påverkas människor och planeten på andra håll i världen av hur Sverige lever? Här är de 17 globala målen ett viktigt redskap. Ingen kan göra allt men alla kan göra något.

10. Samarbeta. Med utgångspunkt i de globala målen kan du tillsammans med andra välja ett eller några delmål och skapa projekt för att bidra till dem. Beroende på vilket eller vilka delmål ni väljer kan ni kanske även samverka med kommunen, regionen eller ett företag. Var med och driv ert projekt genom Svenska FN-förbundets kampanj #intebarsnack för att sprida engagemang och visa att det går att göra skillnad! Läs mer om kampanjen här: <https://fn.se/intebarsnack>

5 PUNKTER FÖR POLITISKT PÅVERKANSARBETE

1. Fundera igenom exakt vad det är ni vill att kommunen/regionen ska göra eller förändra och ta fram ett skriftligt underlag med hänvisning till fakta i form av rapporter m.m. och en argumentation varför just kommunen/regionen ska stödja eller göra just det ni vill att de ska göra. Det underlaget tar ni med er i samband med steg 3.
2. Skicka ett mejl eller ring upp den som är politiskt ansvarig för det område ni vill påverka och be att få ett möte. Beskriv kortfattat vilka ni är och vad det är ni vill prata om. Kom ihåg att det alltid är de politiska representanterna för de som sitter i majoritet som ni ska kontakta i första hand, eftersom det är de som bestämmer. Bäst är att sikta på kommunstyrelsens ordförande. Hen bestämmer mest av politikerna.
3. När ni har fått tid för ett möte, var noga med att fråga vilka som kommer att vara med på mötet från kommunen/regionen. Ta med ert underlag och lämna över det i samband med mötet. Var tydliga under mötet med vad det är ni vill att kommunen ska göra eller stödja och varför. Allt detta bör också finnas med i underlaget som ni lämnar fram. Be att få tydlig återkoppling på ert förslag och bestäm gärna tid för ett uppföljande möte på en gång om det är möjligt.
4. Om ni fått uppmaningen att skriva ett medborgarförslag eller liknande gör det och skicka in till kommunen. Använd ert underlag i det arbetet. Ett medborgarförslag kan se ut på många olika sätt men bör kunna besvaras med ja eller nej av kommunfullmäktige. Instruktioner finns oftast på hemsidan till de kommuner som tillåter medborgarförslag.
5. Om ni inte kan skicka in ett medborgarförslag eller som ett komplement till det, skriv ett debattinlägg i er lokala tidning där ni berättar vad ni vill och varför. Utgå även här från ert kunskapsunderlag.

INBJUDAN TILL KOMMUNEN

Hej!

Vi är några elever på xxx skolan som gärna skulle vilja ha ett möte med kommunen om hur ni jobbar med hållbar utveckling utifrån FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Det har nu gått fem år sedan de beslutades och det är tio år kvar tills de ska vara genomförda. När vi tittar på de nyckeltal som finns för kommunen i databasen kolada.se ser vi att det finns utmaningar inom mål X, mål X och mål X. Vi undrar vad som görs för att målen ska nås och på vilket sätt vi kan bidra i arbetet?

Vi ber er föreslå några tider som passar er för mötet och vill gärna att personer från såväl ekonomi/upphandling, socialtjänst/utbildning och miljö/samhällsplanering deltar under mötet.

Vi ser fram emot att få träffa er!

Vänliga hälsningar

Länk till kolada: https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16808

FÖRDJUPNING: KAMPANJEN #INTEBARASNACK

Bjud in till en träff i er FN-elevförening där ni går igenom resultatet för vilka mål som skolans elever vill kämpa extra för under kommande läsår. Om ni även haft ett möte med kommunen kan ni gärna ta med utkomsten från det mötet. Brainstorma hur ni skulle vilja gå vidare med att skapa ett projekt lokalt för att bidra till ett av målen globalt. Var med och delta sedan i kampanjen #Intebarasnack

KAMPANJEN #INTEBARASNACK

Med ett årtionde kvar tills de globala målen ska uppnås är det hög tid att agera. I samband med Agenda 2030:s födelsedag den 25 september drar Svenska FN-förbundet igång en kampanj för att få fler att engagera sig för de globala målen, ta egna initiativ och starta upp lokala projekt med ett globalt tänk.

Har ni en idé om ett projekt på lokal nivå som kan driva samhället mot en hållbarare framtid? Registrera ert projekt på FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/intebarasnack>. Det kan handla om allt från att bygga bihotell, hjälpa nyanlända barn med svenskan, sanera en strand, starta samåkningsgrupper för cykelpendling eller arrangera en smartmobil-kurs för seniorer.

För att hjälpa folk på traven har FN-förbundet rekryterat och utbildat lokala coacher runt om i landet, vars roll är att vägleda er medverkande under projektens gång.

Mer information om höstens kampanj #intebarasnack och hur ni kan starta ett projekt hittar ni på: <https://fn.se/intebarasnack>

MATERIAL

Vecka 40 skickas ett aktionspaket ut till FN-skolornas kontaktperson. Om ni inte vet vem er skolas kontaktperson är kontakta Svenska FN-förbundets skolenhet via vår hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/> Det digitala materialet hittar ni på portalen för FN-skola: www.fn.se/portalen Lösenord: tunisien.

Material som skickas ut i paket till skolan:

- Affischserie om globala målen (separat kartong)
- Affisch för aktionen att sätta klistermärkena på (i samma kartong som Affischserien för globala målen)
- Klistermärken 17 globala mål
- Flaggspel
- FN-ballonger
- T-shirt till FN-elevföreningen

Elevmaterial som finns på portalen för FN-skolor: www.fn.se/portalen lösenord: tunisien

- Aktion FN för globala målen– elevmaterial (detta häfte)
- Affisch till att marknadsföra aktionen
- Faktablad *10 fakta om globala målen*
- Sociala medier-kit för att sprida ert engagemang via sociala medier
- FN 75-kit